

Nr 4.

Ankom till Riksdagens kansli den 2 mars 1912 kl. 1 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning af herr Stjärners motion, nr 62, om upphävande af det i kungl. brefvet den 18 december 1772 meddelade förbudet mot auktioners hållande nära tullarna utom Stockholms stad.

I en till Första kammaren afgifven motion, nr 62, hemställer herr *Motionen.*
Stjärner, att Riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t göra framställning, det Kungl. Maj:t ville till all kraft och verkan upphäva kungl. brefvet af den 18 december 1772 angående auktioners hållande utanför Stockholms stads tullar, på Stallmästaregården och Liljeholmen med flera ställen.

Till stöd för denna framställning har motionären anført följande: *Motiveringen.*

»Ett kungl. bref af den 18 december 1772 — bilagdt denna motion — stadgar förbud för hvarje enskild person, att genom auktion försälja lösegendom, som utförts från eller tillhör person boende i Stockholm, vid vite af femhundra daler silfvermynt och utgifvande af skadestånd.

Detta kungl. bref är gifvet, såsom också af dess ordalydelse framgår, för att säkerställa Stockholms stads inkomst af auktionsprovision m. m., som stadens auktionsverk uppbär i och för auktioners hållande.

Alltsedan början af 1860-talet har detta kungl. bref emellertid icke blifvit tillämpadt, ehuru auktioner å egendom, utförd från Stockholm, är ligen vid upprepade tillfällen ägt rum och förrättats af privata personer, i all synnerhet i närheten af Stallmästaregården. Härigenom ha bestämmelserna i samma kungl. bref alltintill senaste tid hos allmänheten fallit i glömska.

Genom väckande af åtal och påfordrande af skadestånd emot ett par personer, hvilka under 1909 förrättat auktioner ute vid Stallmästaregården, har Stockholms stads drätsel-nämnd dock numera sökt upplifva och att få de uråldriga bestämmelserna i nämnda kungl. bref tillämpade.

Kungl. Maj:ts och Rikets Svea hofrätt, till hvilkens pröfning dessa åtal dragits, har också i utslag af den 24 november 1911 gillat drätsel-

nämndens talan och förty dömt till 250 kronors böter och att utgifva 581 kronor 43 öre i skadestånd. Utslaget är härhos bilagdt.

På grund af stadgandena uti kungl. förordningen den 18 juni 1864, angående utvidgad näringsfrihet — i hvilken, i fråga om auktioners hållande, allenast den inskränkningen vidtagits, att om handlande, utom den ort, där han anmält sig till handels idkande, vill å auktion afyttra handelsvaror (s. k. realisation) åligger det honom att därtill söka tillstånd — har i allmänna medvetandet ingått den förvisningen, att auktioners hållande ute å landet vore en loflig verksamhet, som hvarje medborgare äger att utföra. Det har därför också ute å landsbygden utanför Stockholm väckt uppseende och förvåning, att ett kungl. stadgande från 1772 — i form af ett kungl. bref — fortfarande skall äga gällande kraft, allenast för att gynna och monopolisera Stockholms stad.

Någon motsvarig bestämmelse för annan ort i vårt land finnes icke heller, mig veterligen, och dylikt stadgande strider uppenbart emot den uppfattning, som, beträffande näringsfriheten, under de senaste femtio åren öfverallt i landet gjort sig gällande.

Denna kvarlefva från 1700-talet bör förty, enligt min uppfattning, uteslutas från gällande lagbestämmelser, och på grund däraf tillåter jag mig vördsamt hemställa», etc.

Afskrifter af ifrågavarande kungl. bref samt Svea hofrätts utslag den 24 november 1911 finnas bilagda motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Enligt hvad utskottet inhämtat, har Kungl. Maj:ts och Rikets Svea hofrätts utslag af den 24 november 1911 rörande det rättsfall, som påtagligen föranledt motionen, öfverklagats bland annat på den grund, att Kungl. Maj:ts återopade bref af den 18 december 1772 förmenades numera icke äga gällande kraft. Då frågan om giltigheten af nämnda kungl. bref således för närvarande är underställd Kungl. Maj:ts pröfning, finner utskottet Kungl. Maj:ts utslag böra afvaktas, innan Riksdagen gör uttalande i ämnet, och hemställer alltså,

att herr Stjärners förevarande motion icke må af Första kammaren bifallas.

Stockholm den 4 mars 1912.

På utskottets vägnar:

G. LAGERBJELKE